

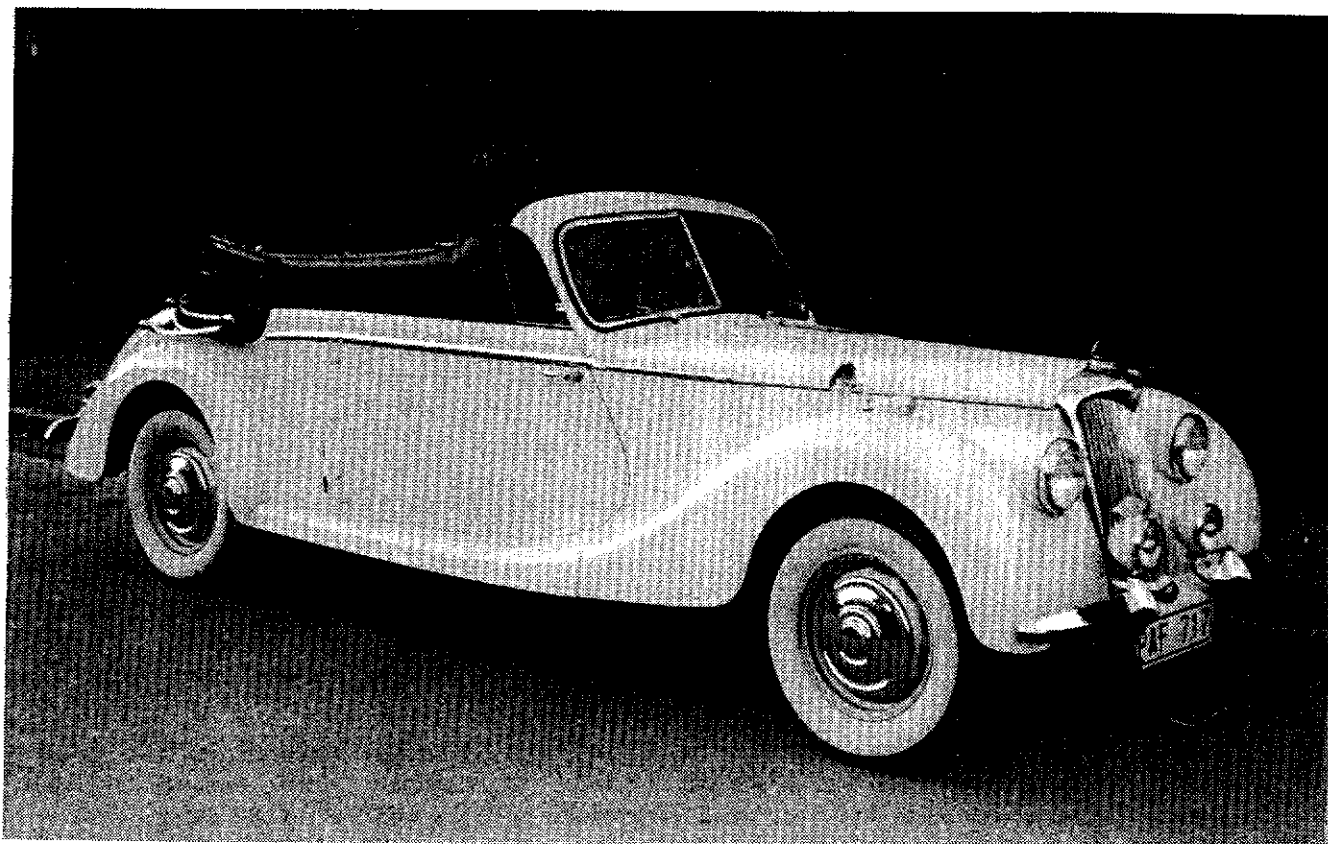
RILEYBLADET

Organ för Svenska Rileyregistret

Huvudredaktör & utgivare: Erik Hamberg Bitr. red.: Kent Gustafsson

Adress: Svenska Rileyregistret, c/o Erik Hamberg,
Timrågatan 10, 162 23 VÄLLINGBY

Nr. 1/1991

NU ÄR SNART SOMMAREN HÄR !

Det är hög tid att damma av Rileyn och före säsongens första tur kontrollera "de fyra elementen" - bensen, olja, luft och vatten. Oljebyte och rundsmörjning kan vara klokt att göra nu. Har du sufflett på bilen är det bara att fälla ned och njuta av sol, vind, dofter och fågelsång längs någon liten vacker landsväg.

Tiden närmar sig nu raskt vårt stora sommarrally, som du bara måste delta i. Det gäller särskilt dig som har långt att köra - kanske 50 mil eller så. Jag vågar utlova att det är väl värt resan och bensinutlägget för att taga sig till Västerås den 15 och 16 juni. Det går också bra att vara med endast en av de två dagarna. Programmet är sannolikt det bästa vi någonsin kunnat erbjuda dig! Väl mött i Västerås på Stora Torget kl. 10.00!

SVENSKA RILEYREGISTRET - märkesklubb för Rileyintresserade i Norden

President: Erik Berglund, Sturefors

Styrelse: Ordförande: Erik Hamberg, Vällingby
Sekreterare: Holger Nilsson, Göteborg
Kassör: Roland Haraldsson, Uddebo
Övriga ledamöter: Rune Möller, Kolbäck
Nils Johan Nilsson, Göteborg

Suppleanter: Rejnert Jansson, Stenkullen
Ingvar Persson, Varberg

Revisorer: Bengt Borneving, Alingsås
Anders Muhr, Göteborg

Valberedning: Bo Kvarnström, Örebro
Håkan Wikström, Västerås

Försäkringsansvarig: Rune Möller, Kolbäck (tel. 0220 - 435 87)

Medlemsavgift: 75:- Postgiro: 45 61 63 - 5 Bankgiro: 714 - 3670

Klubben startades 1977 av Erik Berglund och Erik Hamberg. Mellan 1978 och 1983 utgavs Medlemsblad för Svenska Rileyregistret - från 1979 med 4 nummer per år - 1984 fortsatt av Rileybladet. Sedan 1986 tillhör Svenska Rileyregistret (SRR) Motorhistoriska Riksförbundet (MHRF).

BOKHYLLAN

A. GORDON WILSON, Walter Wilson: portrait of an inventor. 173 s. Duckworth 1986.

De flesta uppfinnare som bidragit till den tekniska utvecklingen förblir i anonymitetens dunkel även om de gjort betydelsefulla innovationer. Några undantag finns naturligtvis, t.ex. Edison, Benz, Daimler och Marconi; men vem känner till irländaren Walter Wilson?

I föreliggande biografi berättar emellertid A. Gordon Wilson om sin idag relativt okände far. Walter Wilson, född 1874, tjänstgjorde en kort tid i flottan, fortsatte med studier i Cambridge och fungerade i slutet av 1890-talet som mekaniker hos C. S. Rolls. Han arbetade även tillsammans med flygpionjären Percy Sinclair Pilcher, som dock omkom vid ett flygförsök redan 1899.

Bilindustri var Wilsons stora intresse och han kom att bli en av de många ingenjörer som deltog i utvecklandet av den tidiga engelska biltillverknin-gen. Tillsammans med Pilcher konstruerade han en bil kallad Wilson-Pilcher, som sedan tillverkades 1900-1906, men då köptes upp av Armstrong-Whitworth. Senare arbetade Wilson med utvecklingen av en växellåda för F. H. Royce.

Första Världskrigets utbrott kom snart att leda in Wilson på betydligt större projekt. Det utdragna och fruktansvärda skyttegravskriget ledde till utvecklandet av bepansrade och terränggående fordon och snart också till konstruerandet av de första stridsvagnarna. Walter Wilson kom att bli chefskonstruktören bakom de engelska stridsvagnar som utvecklades från 1915 och under de följande krigsåren. Sommaren 1916 kom serietillverkning igång och i september samma år sattes 49 "tanks" in i striderna i Frankrike.

(forts. sid 3)

/Walter Wilson ... (forts.)/

Efter kriget kom Wilson att ägna sig åt växellådskonstruktioner och utvecklade den berömda förväljarväxellåda som kom att bära hans namn. I en tid när vanliga växellådor var helt osynkroniserade blev förväljarlådan med sin bekväma växlingspedal ett inte obetydligt steg mot enklare och smidigare bilkörning. Wilson lyckades intressera biltillverkaren Vauxhall för den nya växellådan och i slutet av 1922 provkördes den första bilen med detta växlingsystem. Vauxhall köptes dock snart upp av General Motors - som inte visade något intresse för Wilsonlådan - varför Walter Wilson i stället vände sig till Armstrong-Siddeley. Ett bolag kallat Improved Gears Ltd. bildades (senare kallat Self-Changing Gears Ltd.) och så småningom lanserades växellådan i ett flertal engelska bilar, såsom Armstrong-Siddeley (1929), Daimler (där växellådan 1931 försågs med vätskekoppling), Talbot, Crossley, Invicta, Lagonda, Alvis, Riley, M.G., Standard m.fl.

Bussar, lastbilar, stridsvagnar och järnvägslokomotiv kom under 1930-talet att förse med Wilsonlådor i olika storlekar. Själv kom Wilson att i slutet av 1930-talet återvända till stridsvagnskonstruktionerna. Sent omsider började man ana Hitlers planer i Storbritannien och Wilson tog itu med att utveckla snabbare och modernare materiel; styrsystem och transmission föll på hans lott i den forcerade upprustning som vidtog.

Wilson's företag fortsatte med transmissionstillverkning efter kriget - även om någon nämnvärd produktutveckling knappast verkar ha förekommit - och 1951 övertogs verksamheten av Leyland Motors. Walter Wilson avled 1957.

Gordon Wilsons biografi är mycket personligt hållen och stundom nästan väl detaljerad när affärsöverenskommelser och enstaka händelser relateras, vilket egentligen inte är så egendomligt: far och son var arbetskamrater under flera decennier. Boken är väl illustrerad men saknar bibliografi och personregister.

(Recensionen har tidigare varit införd i:
Polhem: tidskrift för teknikhistoria, 1989/3)

Erik Hamberg

PERCY RILEY - BILINDUSTRIENS YNGSTE PIONJÄR

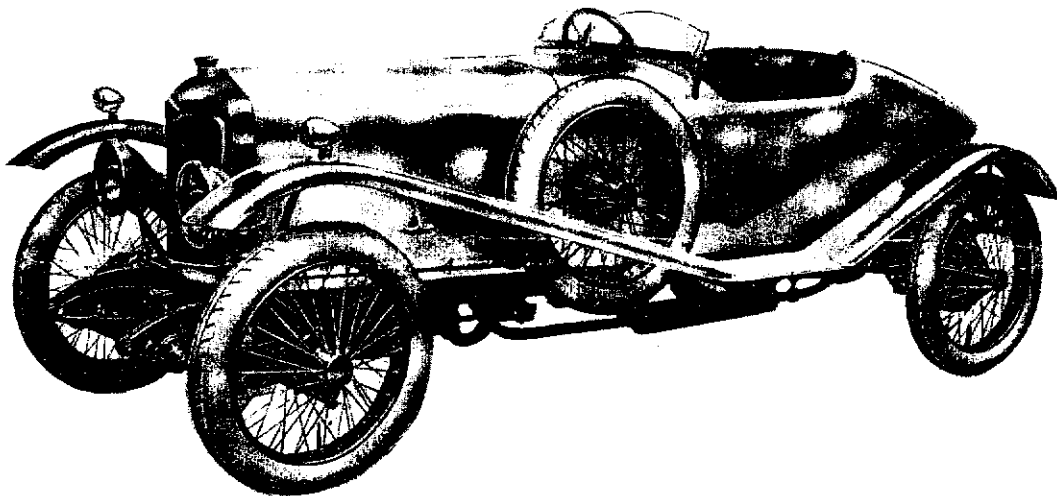
Av David G. Styles, i översättning av Anders Lindner

Del 1.

Nu när dammet har lagt sig efter bilens 100 års jubileum kan det vara lämpligt att reflektera över vår syn på detta århundrades historia - kanske det viktigaste i hela mänsklighetens historia.

Det synsätt vi har beror till stor del på hur historien har framställts för oss. Om t.ex. värdet av en upptäckt eller uppfinning har överskuggats av att en annan framhävts mycket starkare, är det inte så underligt om den första framstår som mindre viktig för den som gör en flyktig översikt. Det är ju ofta så att en person som bidrar mycket till vetenskapen inom sitt verksamhetsområde snabbt blir bortglömd om det företag han verkade i inte var ett av de verkligt stora. Percy Riley var just en sådan person. Kanske säger du "visst minns jag Riley - de tillverkade en-och-en-halvan!", eller "två-och-en-halvan!" eller kanske t.o.m. "Monacon!". Ett sådant konstaterande belyser problemet i ett nötskal. För saken är ju den att bröderna Riley, och speciellt Percy, gjorde mycket, mycket mer än så.

(forts. sid 4)

The Eleven Riley Sports - - £495

70 M.P.H., yet flexible and comfortable at normal touring speeds.

"A REAL THOROUGHbred."

The Daily Graphic.

RILEY (COVENTRY) LIMITED

Telephone: 1251 Coventry (3 Lines).

Telegrams: "Kite, Coventry"

*Telephone:
Mayfair, 1486.*

LONDON:
42 NORTH AUDLEY STREET, W1.

Office, Showroom and Service.

*Telegrams:
"Kitecoll, Audley,
London."*

/Percy Riley ... (forts.)/

Percy Riley var faktiskt snudd på ett geni. Han var född 1883, tredje son till William Riley jr. Han var fysiskt sett en späd, ömtålig person, men hans mentala kapacitet var sådan att hans lärare på King Henry VIII Grammar School i Coventry måste ha avundats honom.

Redan vid tio års ålder hade unge Percy Riley börjat fundera över bilar

(forts. sid 5)

RILEY 1½ 1 OCH 2½ 1: EXPORTSIFFROR TILL OLIKA MARKNADER

Siffrorna inkluderar chassier och "byggsatser" - viss montering skedde t.ex. på Irland. Uppgifter om Pathfinder ingår ej. Materialet har godhetsfullt ställts till Svenska Rileyregistrets förfogande av Nigel Trotman, Riley R.M. Club.

	RMA, RME	RMB, RMF	RMC	RMD	<u>Summa:</u>
Europa	1.323	1.131	21	80	2.555
U.S.A. och Canada	16	266	88	205	575
Sydamerika	260	194	19	10	483
Australien, Nya Zealand	1.262	2.403	186	89	3.940
Sydafrika, Rhodesia	107	58	1	1	167
Övriga Afrika	182	130	12	2	326
Asien, Mellan Östern	220	104	19	9	352
Indien, Fjärran Östern ..	207	56	5	1	269
Diverse (direktexport) ..	298	242	15	20	575
<u>Summa per modell & totalt:</u>	<u>3.875</u>	<u>4.584</u>	<u>366</u>	<u>417</u>	<u>9.242</u>

These figures show the Riley 1½ 1 and 2½ 1 export to different markets. All figures include any exported C.K.D. as kits. Pathfinders are not included. This information has kindly been given to Svenska Rileyregistret by Nigel Trotman, Riley R.M. Club.

- - - - -
/Percy Riley ... (forts.)/

och förbränningsmotorer. Han var speciellt intresserad av motorer och var säker på att han kunde förbättra förbränningseffektivitet och prestanda genom att titta närmare på hur insugnings- och utblåsventilerna fungerade i en fyrtaktsmotor. Till slut var han övertygad om att han hade funnit ett sätt, men måste nu konstruera en motor för att bevisa sin teori.

Vid 13 års ålder, och ännu i skolan, började han arbeta på konstruktionen till sin första bil - den första Rileyn - som hade en encylindrig fyrtaktsmotor utrustad med en mekaniskt driven insugningsventil. Kugghjulen som användes för att reglera ventilens öppnings- och stängningstakt i denna motor tillverkades av unge Percy själv i pappans verkstad vid Riley Cycle Companys fabrik på King Street.

År 1898 var Percys bil färdig och precis ett år senare inlämnar Carl Benz, den allmänt erkände uppfinnaren av bilen, sin patentansökan på principen för en mekaniskt driven insugningsventil i en förbränningsmotor. Men Benz hade inte tagit familjen Riley med i beräkningarna.

- Slut på del 1. Missa inte den spännande fortsättningen!

MOTORHISTORISKA RIKSFÖRBUNDET

IDÉELL SAMMANSLUTNING AV KLUBBAR FÖR ÄLDRE VÄGFORDON
BOX 21152, 10031 STOCKHOLM. BESÖKSADRESS: TOMTEBOGATAN 25
POSTGIRO 456618-8, FAX 08-312706, TELEFON 08-302801

Till samtliga medlemsklubbar i MHRF!

Vi ber att ni så snabbt som möjligt sprider innehållet i det här brevet till alla era medlemmar!

I november förra året beslutade regeringen att fordon av 1950 eller tidigare års modell från den 1 januari 1991 skulle slippa kontrollbesiktning i framtiden.

Men det var en hake: Hade fordonet körförbud vid årsskiftet 90/91 så skulle det få åka in och göra ännu en besiktning för att bli godkänt innan det slapp all framtida kontrollbesiktning.

Det här har trafiksäkerhetsverket tyckt vara väldigt ologiskt. Därför har fordonsbyrån beslutat att de fordon, som har automatiska körförbud på grund av utebliven besiktning får körförbudet hävt UTAN att åka in till bilprovningen. Enda förbehållet är att fordonet varit godkänt vid en besiktning som skett efter den 1 januari 1987.

Vi har bedömt det så att har inte fordonet varit i trafik senare än 1987 kan det ha uppstått sådana brister att vi gärna vill att det ska genomgå ytterligare en kontroll innan det blir befriat från den årliga besiktningen. berättar byrådirektör Kjell Bäckman på fordonsbyrån.

Så snart som möjligt ska bilregistrats dator matas med den nya föreskriften och redan den här veckan, alltså senast den 15 februari, ska kontrollmärken ha skrivits ut till de fordon som är berättigade att få sådana.

Det här betyder alltså att vi i framtiden slipper besiktningen. Vi har redan tidigare gjort våra klubbars medlemmar uppmärksamma på att det nu är deras ansvar att ingen onödig olycka på grund av tekniska fel inträffar med ett samlarfordon inblandat.

Vi väddar ännu en gång till alla att hålla fordonen i trafikdueligt skick och kan berätta att Svensk Bilprovning mer än gärna åtar sig att göra en trafiksäkerhetsbesiktning av det slag man redan nu erbjuder som frivilligt alternativ. Det här kan vara något att tänka på om man ska köpa ett fordon och är osäker på trafiksäkerhetsdelen. Observera att den kontrollen, som kostar en liten bit över 200 kronor, endast ser till det trafiksäkerhetsmässiga.

Falun 1991-02-13

Jan Broman
Sekreterare

ANNONSER

Säljes

Riley 1½ l saloon 1950 i utmärkt skick. Färg: almond green.

Carl Eric Häljebo, Vasagatan 12, 1 tr., 544 00 HJO
Tel. 0503 - 116 89

Köpes

Riley R.M. 1½ litre eller 2½ litre köpes kontant. Jag söker i första hand en fullt körklar bil i mycket fint skick, men alla förslag emotses med stort intresse.

Per Lindson, Rönnbärgsgatan 11, 590 50 VIKINGSTAD
Tel. 013 - 811 30

NYA MEDLEMMAR

Vi har nöjet att hälsa följande nye medlem välkommen i klubben:

194 Henrik Svedlund
Keplers gata 24
415 17 GÖTEBORG
Tel. 031 - 48 88 34

- En ny matrikel är i antågande, så anmäl ev. ändringar av adress eller bilinnehav omedel-bums!

- - - - -

DITT & DATT

- * För drygt ett år sedan publicerades en trevlig volym i A 4-format kallad "Riley 1½ & 2½ litre Gold Portfolio". Nu kommer en liknande publikation ut, utgiven av Daniel Young Publications och kallad "Advertising Riley 1906-1968". Det rör sig med andra ord om försäljningsannonser för Riley. Boken kan till reducerat pris - en dryg hundralapp - skaffas genom The Riley R.M. Club under adress: Paul Mason, "Greystones", 7 Ivy Drive, LIGHTWATER, Surrey GU18 5YY, England.
- * Nr. 1/91 av Autokistorica - Automobilhistoriska Klubbens påkostade medlemstidning - innehöll ett reportage från förra årets septembertävlingar på Isle of Man. Bland fina bilder på de deltagande racervagnarna fanns hela fyra Riley med.
- * Tidskriften Automobil innehöll i sitt augustinumner 1990 en artikel om Riley One-Point-Five och Wolseley 1500.
- * Marsnumret av engelska Classic and Sportscar 1991 hade med en liten Riley R.M. artikel.

(forts. sid 8)

/Ditt & Datt ... (forts.)/

- * Den engelska motortidskriften Classic Cars har under en längre tid haft en trevlig serie kallad "Test Match", där fem någorlunda jämförbara äldre bilar testats.

I mars-numret 1991 jämfördes Jaguar 1½ l 1946, Jowett Javelin 1952, Riley 1½ l 1948, Rover 60 1948 och Wolseley 4/50 1953.

I maj-numret 1991 var det Austin A90 Atlantic, Ford V8 Pilot, Jaguar Mk V 2½ l, Riley 2½ l samt Wolseley 6/80 som prövades. Vilka bilar som vann vid dessa jämförelser vill red. inte avslöja, men nog är det intressant läsning som säger en hel del om respektive bils karaktär!

- * Svenska Rileyregistret har inlett ett utbyte av medlemspublikationer med Riley-Club Schweiz genom Beat Fischer. Vidare kan rapporteras att den amerikanska Rileyklubbens medlemsorgan 'RILEYFAX' nu åter har börjat komma ut genom Bill Lewis' försorg.
- * Riley R.M. Club har givit ut en ny reservdelslista (mars 1991). Den är elegant producerad på ordbehandlare. Utbudet av nytillverkade delar är imponerande och priserna humana.

Reservdelsansvarig i Riley R.M. Club är numera John Kirby, med adress: 3, Cote Close (Off Long Lane), Shelley, HUDDERSFIELD, West Yorkshire HD8 8JL, England. Telefon & telefax: 0484 - 60 77 44.

Observera att du måste vara medlem i Riley R.M. Club för att kunna beställa!! - Eljest kan du eventuellt göra din beställning genom red.

- * Nya reservdelar i Svenska Rileyregistrets lager:

Gummirör mellan insugningsrör och luftfilter (2½ l)	25:-
Vindrutetorkararmar m/ä, per par	200:-
Vindrutetorkarblad till dito (fastsättes med gummipligg), par	120:-
(Denna typ av torkarblad och -armar skall sitta på bilar fram till 1949, då bajonettfattning infördes)	

- * Viktiga nyheter från MHRF:

Från den 1 juli 1991 skall alla MHRF-försäkrade bilar i Sverige vara utrustade med batterifranskiljare och brandsläckare. Vår försäkringsansvarige Rune Möller - som du vänder dig till när du skall teckna försäkring eller har frågor rörande din försäkring - rekommenderar halonsläckare.

Fordon av 1950 års modell eller äldre behöver ej besiktigas i fortsättningen, förutsatt att de blivit besiktigade och godkända efter den 1 januari 1987. Bestämmelsen avser svenskregistrerade bilar.

- * De medlemmar som har varit med sedan starten kan konstatera att det här är det femtionde medlemsbladet som redaktören givit ut.
- * Från AB LAFRI, V. Köpmansgatan 2-4, 371 34 KARLSKRONA (Tel. 0455 - 189 30, Telefax 0455 - 189 70) har red. erhållit en katalog över billitteratur. Bl.a. erbjuder man verkstadshandböcker (Haynes) till Riley 1.5 jämte 1100 och 1300 för 155:-/st.
- * Walléns Motorrenoveringar AB, Aröds industriväg 39, (Box 2008) 422 02 HISINGS BACKA erbjuder klubbens medlemmar att komma på studiebesök för att se hur motorrenoveringar görs. Bokning av tid görs genom Peter Wallén, tel. 031 - 22 22 90, eller telefax 031 - 22 70 63.
- * ReproHandel Import & Export meddelar att man utför sadelmakeriarbeten till bilar. Adress: Djurgårdsgatan 33 A, 414 62 GÖTEBORG. Tel. 031 - 12 00 00, 42 41 01. - Red. känner ej till firman - begär referenser!

for Magnificent Motoring

"This Riley has a magnificent all-round performance, including a very high maximum speed. It provides, with moderate engine capacity and a comfortable four-seater saloon body, the kind of performance for which not many years ago at least 3½ litres would have been necessary. The effect of the car as a whole is to provide a refreshing reminder that the sports car of years ago is not dead as regards some of the best points belonging to that type, but with, in addition, the advantages of modern design, especially as regards suspension."

vide "The Autocar."

90 H.P. 2½ litre Saloon £880 plus £248 3s. 10d. Purchase Tax.

1½ litre Saloon . . . £675 plus £168 6s. 0d. Purchase Tax.

Riley - as old as the industry - as modern as the hour

RILEY (COVENTRY) LIMITED, COVENTRY

LONDON SHOWROOMS: "RILEY CARS" 55-56 PALL MALL S.W.1
 EXPORT BUSINESS: NUFFIELD EXPORTS LTD., OXFORD, AND 41 PICCADILLY, LONDON, W.1

Kallelse till ÅRSMÖTE samt inbjudan till SOMMARRALLY

Vik redan nu helgen 15-16 juni för årets stora begivenhet.

Svenska Rileyregistret inbjuder härmed samtliga medlemmar till vårt eget stora sommarrally i Västerås med omnejd.

Redan kl 10.00 samlas vi vid Stora Torget i Västerås, för att under dagen sträcka ut på Mälardalens vackraste vägslingor.

Rallyt kommer att genomföras både i kortgeform och enskild körning, där vi under vägen bl a kommer att besöka två av Sveriges förnämsta privatsamlingar av gammelmilar, vår medlemskamrat Rune Möllers (Riley Sprite, Bugatti, Bentley, Lea Francis m m) samt Bertil Lindblads exklusiva samling (Mercedes SSK, Bugatti 35 B, Panhard Levassor).

Rallyt kommer att avslutas på ett av våra vackraste och bäst bevarade slott från 1600-talet, nämligen Tidö slott, där även det berömda leksaksmuseet kan beskådas.

Efter supé och prisutdelning i slottspaviljongen, hålles årsmötesförhandlingarna, då icke medlemmar får tid att ströva i den vackra slottsparken.

För Svenska Rileyregistrets räkning har ett antal rum bokats på Lövuddens vandrarhem, alldeles vid Mälarens strand.

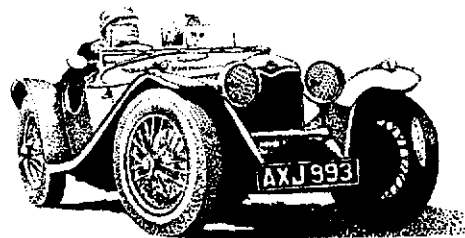
I närheten finns också en mångstjärnig campingplats för de som vill tälta. Önskas ytterligare övernattningsalternativ, kontakta arrangörerna.

Söndagen har vikts för garagebesök då vi kan se Ronald Pfändtners Merlin och Bob Lockleys unika "Redwing" båda under renovering.

Priset/kostnad för allt detta inklusive övernattning på Lövudden: 350 kr per person.

Observera att i priset ingår:

- startavgift
 - publunch
 - kaffe med konjakskransar
 - inträdesbillet och guidning på Tidö slott
 - traditionell engelsk supé
- samt ett mycket attraktivt prisbord

För barn och STF-medlemmar reducerade priser. Kontakta arrangörerna för information. För de som ej önskar övernattning blir priset ca 250 kr per person.

En bindande anmälan önskas senast den 15 maj. Ring eller skriv till:

Håkan Wikström
Visthusgatan 119
724 81 Västerås
Tel. 021-351760

Ronald Pfändtner
Visthusgatan 115
724 81 Västerås
Tel. 021-357817

Pengarna sättes in på Svenska Rileyregistrets pg nr 456163-3 eller bankgiro nr 714-5670 senast den 1 juni. Glöm ej att namn och "Sommarrallyt" på avin samt antal deltagare.

Kallar inte din Riley för tillfället är du naturligtvis välkommen ändå, gärna i någon gammelmil.

Vi hoppas på en för hela familjen angenäm helg, och önskar er varmt välkomna till Västerås.